

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Pràctica d'activitats incompatibles amb la baixa mèdica al domicili propi:
prova de detectius privats

21-06-2023

La incapacitat temporal és una prestació contributiva que consisteix en un subsidi econòmic de durada limitada amb la finalitat d'atendre les situacions de necessitat que una malaltia o un accident provoquen en una persona treballadora durant el temps que està incapacitada per desenvolupar la seva activitat laboral. La prestació s'inicia amb l'extensió d'un comunicat de baixa mèdica i està regulada en els articles [169-176 del TRLGSS](#).

L'article 175 del TRLGSS determina que **el dret al subsidi pot ser denegat, anul·lat o suspès si el beneficiari ha actuat fraudulentament per obtenir o conservar aquesta prestació o si treballa per compte propi o d'altri**. En la pràctica, és freqüent utilitzar els serveis d'empreses dedicades a la investigació privada per obtenir proves que permetin acreditar incompliments eventuais de les persones treballadores que han obtingut una baixa mèdica i perceben el subsidi per incapacitat temporal. Aquestes pràctiques, dutes a terme per detectius privats, han estat qüestionades judicialment de manera reiterada i molt recentment el Tribunal Suprem s'hi ha pronunciat en la [Sentència de 25 de maig de 2023](#), recurs 2339/2022.

En aquesta Sentència s'analitza el cas d'un treballador que, després de rebre la corresponent baixa mèdica amb diagnòstic de cervicàlgia, suspèn la seva activitat laboral com a netejador en una empresa i passa a percebre el subsidi per incapacitat temporal corresponent. L'empresa va recórrer als serveis d'una agència de detectius privats i, emparada en les **proves fotogràfiques obtingudes i en l'informe del detectiu** que va dur a terme la investigació, va lliurar una carta d'acomiadament disciplinari al treballador per transgressió de la bona fe contractual, tal com estableix [l'article 54 del TRLET](#). En les fotografies obtingudes es podia veure el treballador fent diferents **tasques de manteniment del jardí i de l'hort del seu habitatge**, utilitzant per a això eines com ara una pala i un rasclat i fent moviments físics forçats. També va ser fotografiat pintant la teulada d'una construcció d'un veí.

L'Alt Tribunal, en aquest cas, se centra en la validesa que es pugui atorgar, a aquest efecte, a l'informe del detectiu, atès que considera que les proves es van obtenir mentre el treballador es trobava al seu **domicili privat**. Tot això tenint en compte que [l'article 90.2 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre](#), reguladora de la jurisdicció social, estableix que **no s'admeten proves que tinguin**

l'origen o que s'hagin obtingut, de manera directa o indirecta, mitjançant procediments que impliquin violació de drets fonamentals o llibertats públiques. D'altra banda, [l'article 48.1.a de la Llei 5/2014, de 4 d'abril](#), de seguretat privada disposa la possibilitat de dur a terme esbrinaments en l'àmbit de la vida personal, familiar o social, **"exceptuada la que es desenvolupi als domicilis o llocs reservats"**. Aquesta mateixa norma estableix explícitament que en cap cas es pot investigar la vida íntima de les persones que transcorre als seus domicilis o a altres llocs reservats.

En el cas exposat, és inqüestionable que el treballador no pot ser objecte d'enregistraments, fotografies o qualsevol altre mitjà tècnic d'obtenció d'imatges quan està en el seu domicili particular. No obstant això, en aquest cas les proves es van obtenir al **jardí de l'habitatge**. El Tribunal Suprem entén que aquesta zona també queda emparada per la protecció especial atorgada al domicili o, en tot cas, encaixaria sense dificultat en aquests altres **"llocs reservats"**, especialment quan no consta que el jardí del treballador sigui visible per a qualsevol que pugui passar a prop, ni que no hi hagi murs o tanques que dificultin aquesta visibilitat des de l'exterior. Per tot això, el Tribunal entén que la prova obtinguda no és vàlida i, consegüentment, l'acomiadament mereix la qualificació d'**improcedent**.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació